

2. Застосування запропонованого нами методу дозволяє одночасно виявити в організмі однієї тварини збудників аскарозу, трихурузу, езофагостомозу, еймеріозу, ізоспорозу та балантидіозу.

Література

1. Артеменко Ю.Г., Антипов А.А. Основні методи діагностики гельмінтозів. – Біла Церква, 1990. – 50 с.
2. Апатенко В.М., Головка В.А. Основы паразитологии // Ветеринарная патология. – 2005. – № 5. – С.4-22.
3. Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М. Методичні вказівки з діагностики гельмінтозів тварин. – К.: Ветінформ, 2004. – 54 с.
4. Никитин В.Ф., Лабинов А.В. Испытание копроскопических методик диагностики кокцидиозов // Проблемы зооинженерии та ветеринарной медицины: сб. науч. праць. – Харків, 2001. – Вип.7 (31). – С.43-44.
5. Хренов Е.М. Комбинированный метод флотации в кассетах для диагностики гельминтозов животных // Ветеринария. – 1996. – № 7. – С.37-38.

УДК 619:616.995.132.-07

Гончаренко В. П., Антипов А. А., Соловйова Л. М.

канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ОЛУЛАНОЗУ СВИНЕЙ

Проблема олуланозу свиней надзвичайно гостра, оскільки він широко розповсюджений у господарствах з виробництва свинини та завдає значних економічних збитків, зумовлених зниженням репродуктивної здатності й молочності свиноматок, затримкою росту молодняку, втратою маси дорослими свинями, підвищенням сприйнятливості до захворювань різної етіології та загибеллю свиней різного віку, особливо новонароджених [1]. Так Ф. А. Волков [2] відмічав, що маса поросят, народжених матками, хворими на олуланоз, нижча на 103,8 г порівняно з молодняком, отриманим від агельмінтних свиноматок.

Матеріали і методи. З метою визначення діагностичної ефективності методів мікроскопії змивів та слизу шлунку при олуланозі ми провели три досліди, не тільки при зондуванні звичайним зондом, а й мікроскопії змивів, зроблених після використання зонда з петлею та виявлення олулає у слизу, добутому за допомогою спеціального зонда.

При визначенні доцільності таких маніпуляцій з експериментально розробленими зондами, брали до уваги анатомічні особливості свині щодо розміщення в шлунку зони фундальних залоз (де частіше всього паразитують олулани) – навпроти кардіального сфінктера (тобто зонд, введений в шлунок свині, передусім упирається в цю ділянку слизової).

Результати власних досліджень підтвердили передбачене. В досліді, де використали 76 інвазованих олуланами свиноматок, ефективність методу мікроскопії змивів зі шлунка склала лише 38,3 %, методу промивання шлунка після застосування зонда з петлею – 86,8 %, а методу застосування зонда для відбору проб слизу зі шлунка – 89,6 %. Закономірно, що ефективність кожного з методичних підходів була тим вищою, чим значнішою була інтенсивність олуланозної інвазії, адже більшою була і ймовірність виділення олулан. В цьому досліді, як зазначалось вище, використали зонди завтовшки 15 мм – неприйнятні для введення молодняку свиней.

У наступному досліді на 48-ми хворих на олуланоз поросятах 5-6-місячного віку провели випробування аналогічних зондів, але з діаметром 10 мм. Діагностична ефективність 1-го методу була на рівні 39,9 %, 2-го – 88 і 3-го – 92,5 %, а отже, приблизно відповідала результатам попереднього експерименту. При цьому необхідності урахування вікових особливостей у проведенні маніпуляцій, передбачених методами, не відмітили. А рівень їх ефективності, зрозуміло, також залежав від інтенсивності інвазії.

Слід зазначити, що обидва досліді були проведені на свинях з високим рівнем інтенсивності інвазії. Та все ж, використання зонда з петлею значно підвищило ефективність методичного прийому отримання змивів зі шлунка, а метод дослідження шлункового слизу, добутого за допомогою спеціального зонда, показав свою дієвість.

Закономірно виникло питання про шкідливість для організму свиней такого відбору матеріалу для досліджень відповідно апробованих методів. Результати гастродуоденоскопії в досліді з 20-ма свинями, у яких робили змиви зі шлунка та відбирали проби шлункового слизу за допомогою розроблених зондів, свідчили про нешкідливість для тварин проведених маніпуляцій, адже через 2, 5, 10, 15 та 20 діб після їх здійснення патоморфологічних змін у слизовій шлунка виявлено не було.

Висновки. Хоч описані вище методи захиттевої діагностики олуланозу в свиней і показали досить високу діагностичну ефективність, та все ж вони не повністю відповідають сучасним потребам науки і практики, оскільки не можуть бути стандартизованими та не дозволяють визначити інтенсивність інвазії олуланами.

Література

1. Гончаренко В. П., Пономар С. І., Антіпов А. А. Вікова динаміка олуланозу свиней. Аграрна наука – виробництву: Матеріали VI Державної науково-практичної конференції. 14–15 листопада 2007 року (частина 1). – Біла Церква, 2007. – С. 76–77.
2. Волков Ф. А. Влияние олулан на продуктивность свиней // Сибир. вести. с.-х. науки. – 1983. – № 4. – С.68–72.

УДК 619:616.393.192.1:63.3.

Довгій Ю. Ю.

доктор вет. наук, професор

Корячков В. А.

аспірант

Житомирський національний агроекологічний університет

ДИНАМІКА ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У КРОВІ НУТРІЙ, ХВОРИХ ЕЙМЕРІОЗОМ, ДО ТА ПІСЛЯ ЛІКУВАННЯ БРОВІТАКОКЦИДОМ

Батьківщиною нутрій (*Myocastor coypus*) є Південна Америка. Вперше нутрії до Європи були завезені в 1926 році у Францію та Німеччину. По даним Берестова В. А. [1], перше місце по виробництву шкурок нутрій у світі займає Аргентина, де щорічно отримують до 4 млн шкурок. У США їх виробництво досягає 1,3 млн. штук, у державах Південної Америки – 150 тис., Канаді – 100 тис. У Європі перше місце по хутрозаготовці шкурок нутрій займає Польща з 1,2 млн штук в рік, друге – Німеччина з 300 тис.

За даними Ятусевича А. И., Забудко В. А. [2], найбільш сприйнятливими до еймеріозу є молодняк нутрій 2-4 місячного віку, який до того ж дуже важко переносять хворобу; зараженість такої групи молодняка може досягати 30 %.

Труднощі боротьби з еймеріозом полягають у тому, що еймерії дуже поширені, мають дуже велику стійкість до факторів зовнішнього середовища і дезрозчинів. Так, у гострий період в 1 г фекалій хворих на еймеріоз нутрій наявність ооцист сягає до 230 тис., а за добу у зовнішнє середовище виділяється більше 57 млн ооцист еймерій [3].

Еймеріоз викликає порушення травлення, інтоксикацію організму, знижує імунітет до інфекційних та інвазійних захворювань. Економі-